

GREEN LEAGUE
Sport Alliance for the Environment

Študije primerov

Dobre prakse na področju športa in varstva okolja

**Financira
Evropska unija**

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA. [Referenčna št. projekta: 101050262]

Zahvala

Priročnik so ustvarili partnerji projekta Erasmus+sport “Green League – sport Alliance for the Environment”:

Partnerji projekta:

- CESIE, Italija (koordinator),
- Vivi Sano Onlus, Italija,
- Zavod APGA, Slovenija,
- Kentro Merimnas Oikogeneias Kai Paidiou (KMOP), Grčija,
- EINURO EHF (Einurd), Islandija,
- Cardet Center For the Advancement of Research & Development in Educational Technology Limited (CARDET), Ciper,
- Out of the Box International (OTB), Belgija.

Urednik: APGA

Avtorji:

- APGA, Agencija za promocijo gibalnih aktivnosti, Slovenija,
- CARDET, Ciper,
- CESIE, Italija,
- EINURD, Islandija,
- KMOP, Grčija,
- OTB, Belgija
- VIVI SANO ETS, Italija

Izdaja: Elektronska

Referenčna št. projekta: 101050262-Green League-ERASMUS-SPORT-2021-SCP

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

POBUDE ZA ŠPORT IN OKOLJE NA CIPRU

PRIMER 1:

PROJEKT GOL

<p>CILJI</p> <p>Cilj je izkoristiti prepoznavnost nogometa za reševanje okoljskih vprašanj. Da bi to naredili, so za vsak gol, ki ga ekipa doseže, posadili drevo.</p>	<p>CILJNA SKUPINA</p> <p>Nogometne ekipe na Cipru.</p>
<p>GEOGRAFSKO OBMOČJE</p> <p>Ciper.</p>	<p>ŠPORT ali TELESNA DEJAVNOST</p> <p>Nogomet.</p>

DELEŽNIKI IN PARTNERJI

Glavna ciljna skupina projekta Gol so nogometne ekipe na Cipru, v vseh ligah. Klubi, ki sodelujejo v projektu, tako, da za posamezen cilj izberejo, koliko dreves bodo zasadili. Možnosti so bile 1, 5, 10 ali 20.

Dobra praksa in vpliv na okolje sta bila pri pogozdovanju večjega teritorija na Cipru, ki je bila julija 2021 požgana.

Poleg tega je več zainteresiranih strani (ministrstva, KOA, mediji itd.) podprlo projekt.

REFERENCE SPLETNIH STRANI

<https://www.facebook.com/thefootballprojectcy/>

PREDSTAVITEV IN METODOLOŠKI PRISTOP

Projekt Gol se je začel leta 2021 in je del večjega projekta »Football Project«. Nogometni projekt je neformalna, neprofitna pobuda majhne skupine mladih z glavnim namenom izkoriščanja potenciala nogometa v dobro družbe in predvsem mladih. Nastala je leta 2016, izvaja različne projekte različnih tematik.

»Pri The Football Project verjamemo v moč nogometa. Verjamemo, da lahko nogomet uporabljamo ne le kot sredstvo zabave in vadbe, ampak tudi kot sredstvo izobraževanja in ozaveščanja javnosti.

Metodološki pristop vključuje naslednje korake:

- poziv vsem nogometnim klubom na Cipru, da podprejo prizadevanja za obnovo naravnega okolja, ki je bilo prizadeto zaradi požarov v vikendu 3. in 4. julija 2021 na otok
- sporazum« med zainteresiranimi nogometnimi klubi in projektom gol,
- organiziranje sajenja dreves,
- vključitev drugih deležnike (okoljske organizacije, državljane in otroke, nogometne klube)
- razširjati in promovirati projekt v širši skupnosti prek družbenih medijev. Poročanje preko družbenih medijev za vsako tekmo, v kateri sodelujejo ekipe.

<p>IZZIVI</p> <p>Nekateri izzivi med projektom so:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sodelovanje deležnikov v procesu. • sodelovanje javnosti pri sajenju 	<p>VPLIV</p> <p>Na splošno je bil vpliv projekta na skupnosti, družbo in deležnike pozitiven. Zaradi izvajanja projekta je javnost lahko videla njihove ekipe, vključene v to</p>
---	--

dreves

- sodelovanje z lokalnimi občinami za sajenje dreves.

dejavnost, in razumela pomen okolja. Poleg tega vpliv ni bil samo neposreden ampak tudi posreden zaradi vpliva na okolje na območju, izbranim za sajenje dreves, na lokalno skupnost, življenja ljudi okoli nje in ljudi, ki so sodelovali pri sajenju dreves.

TRAJNOST

Pri izvajanju projektov, ki spodbujajo družbene vidike, kot je okolje, je pomembno, da so socialno, ekonomsko in okoljsko trajnostni.

Sodelujoči nogometni klubi so pokrili stroške posaditve dreves v tem projektu.

Filozofija tega je, da bodo nogometni klubi vračali skupnosti. Z družbenega vidika gre za vključevanje mladih v projekt, z okoljskega vidika pa za dolgoročno skrb za drevesa s strani lokalne skupnosti.

PONOVLJIVOST

Projekt Gol je mogoče široko razširiti, na Cipru so ga izvajali na nacionalni ravni, lahko pa se naredi korak naprej in ga uporabijo v drugih državah. Nogomet je priljubljen šport po vsem svetu in v drugih državah so nogometni klubi večji in njihovo sodelovanje v takšnih projektih lahko spodbuja in ozavešča o okolju v širšem obsegu.

Poleg tega je to analogijo mogoče uporabiti tudi v drugih športih. Vendar pa je v nekaterih športih to lahko težko uporabiti. Na primer, na košarkarskih tekmah je morda težko doseči realne cilje zaradi velikega števila doseženih »golov«. Morda ga je lažje doseči in izvajati v športih, kot sta nogomet ali rokomet.

ZAKLJUČEK IN PRIDOBLENE IZKUŠNJE

Projekt Gol je bistvena dobra praksa na otoku in je pobuda, ki vrača neposredno skupnosti. Projekt je izkoristil enega največjih gozdnih požarov na Cipru kot priložnost za pomoč okolju s priljubljenim športom na otoku.

Ključna sporočila in izkušnje iz te dobre prakse so:

- s športom krepimo okoljsko ozaveščenost
- gojite kulturo sajenja dreves in opazujte njihovo rast,
- popularni športi, kot je nogomet, so v javnosti opozarjali na okoljsko vprašanje, kot je izguba gozdnih površin zaradi požarov.

PRIMER 2:

7R TRAJNOSTI SKOZI ŠPORT

CILJI

Cilj je razvoj inovativnega vadbenega prostora na prostem, ki ga bodo izdelali prostovoljci in bo izdelan iz materialov, ki jih je mogoče reciklirati ali ponovno uporabiti. Oprema je bila zgrajena in postavljena na javno dostopno površino.

CILNA SKUPINA

Državljeni.

GEOGRAFSKO OBMOČJE

Dali, Nikozija.

ŠPORT ali TELESNA DEJAVNOST

Različno.

DELEŽNIKI IN PARTNERJI

Občani, predvsem iz okolice.

REFERENCE SPLETNIH STRANI

<https://www.facebook.com/7RsSports>

PREDSTAVITEV IN METODOLOŠKI PRISTOP

Projekt 7 Rs trajnosti skozi šport je bil projekt ESC (European Solidarity Corps) in je bil namenjen ustvarjanju zunanjega prostora za vadbo, do katerega bi lahko vsi dostopali in vadili.

Ta pobuda je potekala na območju zunaj Nikozije na Cipru, okoljski vidik projekta pa je bil na dejavnostih na prostem in vajah z uporabo trajnostne opreme.

Del projekta je bilo nekaj okoljskih trenerjev, ki so javnost in prostovoljce seznanili s 7R. Tudi športni trenerji, ki so svetovali, kako pravilno izdelati opremo in kako uporabiti materiale za to. Poleg tega prostor, ki ga je treba soustvarjati in vsak prispeva, kar zna, svoje veščine in materiale. Hkrati je bilo pomembno vključiti materiale, ki so enostavni in primerni za vaje.

Metodologija projekta:

1. Prostovoljci se sestanejo in načrtujejo, kako sestaviti opremo.
2. Del projekta so bili vključeni inštruktorji, ki so prostovoljce informirali in usposabljali o uporabi različnih materialov.
3. Sestanek in načrtovanje projektnih postopkov.
4. Na mesečnih srečanjih so se prostovoljci srečali in začeli izvajati projekt.
5. Udeleženci projekta so povabili ljudi, da prispevajo potreben material.

IZZIVI

Nekateri izzivi so:

1. **Težave pri iskanju materialov:** Kot smo že omenili, so bili ljudje pozvani, naj delijo kateri koli material. Na primer, ljudje na tem območju, ki so hodili na pohod, so prinesli tkanine ali pnevmatike, les pa z zelenih točk. Vendar je bilo druge materiale težko najti in jih

VPLIV

Kot rečeno, organizatorji projekta niso informirali oziroma promovirali toliko, kot bi ga morali. Za projekt oziroma za okolju prijazno in trajnostno telovadnico na prostem, so vedeli predvsem

je bilo treba kupiti določeno količino, na primer kovinski material.

2. **Občina:** še en izziv je bila občina in dolgo časa potrebna za izdajo dovoljenja za lokacijo.
3. **Proračun:** proračun je bil omejen in delo prostovoljcev je trajalo šest mesecev.

ljudje, ki so prostovoljno sodelovali pri projektu. Vendar pa organizatorji poskušajo promovirati trajnost območja skozi druge dejavnosti, v katere so morda vključeni, zlasti na tem območju.

TRAJNOST

7 Rs trajnostnega razvoja skozi šport ima nekaj prostovoljcev, ki pomagajo skozi celoten projekt, izvedba projekta pa je bila bistvenega pomena predvsem za mlade, da bi razumeli okoljski vidik problematike, pa tudi za uporabo lokalnega prostor za vadbo, ki ga je ustvarila skupnost.

PONOVLJIVOST

Pobudo 7 Rs trajnostnega razvoja skozi šport je mogoče izvesti na nacionalni ravni, vendar je težava pri tem potrebno število prostovoljcev in iskanje materialov. Poleg tega je pomembna pomoč občine pri podpori tem pobudam. Sporazum z lokalnimi oblastmi lahko pomaga pri izvajanju in razvoju teh pobud.

ZAKLJUČEK IN PRIDOBLENE IZKUŠNJE

Ključno sporočilo je:

- pomen dejavnosti na prostem z okoljskega vidika,
- družbeni in socialni pomen aktivnosti na prostem
- socialni vidik v smislu oblikovanja skupnega prostora

Iz tega dobrega primera se lahko naučimo pomembnosti dela v skupnosti. Ta pobuda tudi ozavešča o okolju prek družbenih medijev. Poleg tega so prostovoljcem zagotovili okoljsko izobraževanje o tem, kako uporabljati materiale ali katere materiale uporabiti.

7 načel trajnosti skozi šport so popolno izhodišče za razvijanje razumevanje pomena trajnosti in da oblikovanja skupnega prostora za druženje. Pomembnost so-ustvarjanja prostora je, da ljudje spoznajo pomen ponovne uporabe materialov za ustvarjanje nečesa novega, hkrati pa tudi, da znajo spoštovati in varovati svojo lokalno skupnost.

Ta projekt je združil ljudi, ki živijo na območju, ter ustvaril lokalni prostor na prostem, kjer lahko ljudje telovadijo in hkrati pomagajo okolju.

PRIMER 3:

IZOBRAŽEVALNA ENOTA ZA OKOLJE IN TRAJNOSTNI RAZVOJ (EESD)

CILJI

Cilj projekta EESD je razviti pri študentih in drugih skupinah prebivalstva občutek osebne in kolektivne odgovornosti za varovanje okolja ter zagotavljanje trajnostnih življenjskih pogojev. Poleg tega so specifični cilji pohodniške dejavnosti spoznavanje naravnih poti v Troodosu, razumevanje pomembnosti naravnih poti, razvijanje kritičnega razmišljanja in ozaveščanje posameznikove osebne odgovornosti za njihovo ohranjanje in zaščito.

CILJNA SKUPINA

Šole.

GEOGRAFSKO OBMOČJE

Ciper.

VKLJUČEN ŠPORT ali TELESNA DEJAVNOST

Različno.

DELEŽNIKI IN PARTNERJI

Pedagoške ustanove, občine, lokalne skupnosti, šole, nevladne organizacije, univerze, raziskovalni centri, organizacije.

REFERENCE SPLETNIH STRANI

<https://elearning.schools.ac.cy/index.php/el/meno-spiti-ucy/video/3-spiti-sti-fysi2>

<https://elearning.schools.ac.cy/index.php/el/meno-spiti-ucy/video/12-spiti-sti-fysi4>

<https://mepaa.moec.gov.cy/index.php/el/>

<https://peeaad.schools.ac.cy/index.php/el/>

<https://elearning.schools.ac.cy/index.php/el/monada-perivallontikis-ekpaidefsis>

PREDSTAVITEV IN METODOLOŠKI PRISTOP

Enota za izobraževanje o okolju in trajnostnem razvoju (EESD), ki je bila uradno ustanovljena leta 2018, je pristojna enota Ministrstva za izobraževanje, šport in mladino (MIZŠ) za spodbujanje okoljskega izobraževanja in vprašanj trajnostnega razvoja v kontekstu formalnega, neformalnega in neformalnega izobraževanja.

Strateški cilj enote EESD je vključitev okoljskega izobraževanja in trajnostnega razvoja na vseh izobraževalnih ravneh države.

EESD izvaja nekaj ključnih dejavnosti, kot je vključitev vprašanj okolja in trajnostnega razvoja v učne načrte vseh izobraževalnih ravni, izobraževanje in usposabljanje učiteljev ter vzgojno-izobraževalnega osebja o vprašanih okoljskega izobraževanja in trajnostnega razvoja. To so različne vrste dejavnosti, v katerih se lahko udeležijo učenci. Ta študija primera se osredotoča na pohodništvo na goro Troodos in kako kombinacija športa v naravi lahko pomaga učencem povečati njihovo okoljsko znanje.

Teh dejavnosti se udeležujejo učenci osnovnih šol:

- A. Učitelji upoštevajo različne smernice za izvajanje pohodniške dejavnosti.
- B. Najprej poti, ki jih učitelji lahko izberejo za svoje učence. Odvisno je od starosti učencev.
- C. Priporočila glede oblačil učencev, kaj naj prinesejo s seboj in kako izpolniti delovne liste za dejavnost.

IZZIVI

Izzivi so minimalni, saj projekt spodbuja in podpira ministrstvo za izobraževanje. Vendar pa je en izziv za učence, da nadaljujejo tisto, kar so se naučili, doma v družinskem okolju. Poleg tega je treba nenehno posodabljati gradivo z novimi informacijami. Poleg tega je izziv usmerjenost projekta na Ciper zato je dostop do informacij o globalnih okoljskih vprašanjih, ki niso povezana s Ciprom omejen.

VPLIV

Vpliv učencev je pozitiven, okolje spoznavajo preko interaktivnih dejavnosti, ki niso le teoretične. Imajo možnost raziskovanja narave.

Vendar je vpliv večji od tega. Projekt daje možnost sodelovanja vsem učencem vseh starosti. To pomeni, da se z leti udeležujejo različnih dejavnosti in se čedalje več učijo. Dijaki na primer vse znanje, ki so se ga naučili iz osnovne šole, uporabijo v srednji šoli. Poleg tega šole pri pouku spodbujajo okoljsko in trajnostno razmišljanje.

Ta video prikazuje primere trajnostnih šol na Cipru in kako učenci uporabljajo vse znanje, ki ga pridobijo z različnimi dejavnostmi in viri v projektu, da ustvarijo nova orodja: <https://elearning.schools.ac.cy/index.php/el/meno-spiti-ucy/video/12-spiti-sti-fysi4>

TRAJNOST

Prvi element, ki je to prakso naredil institucionalno, družbeno, ekonomsko in okoljsko vzdržno, je dejstvo, da se ta projekt izvaja v okviru ministrstva za izobraževanje. Učitelji, ki imajo veliko odgovornost, lahko dejansko naredijo nekaj dodatnega s svojimi učenci v okviru izobraževanja in so pri tem podprti s strani ministrstva.

Poleg tega so izjemno pomembna gradiva, razvita v podporo učiteljem. Še posebej zato, ker prihaja veliko novih učiteljev in jim je to znanje na voljo.

PONOVLJIVOST

Projekt se izvaja v nacionalnem merilu, ponovitev na drugem geografskem območju pa je odvisna od ministrstva oziroma lokalne skupnosti, predvsem zaradi financiranja in podpore šolam, da se z učenci odpravijo raziskovati naravo.

Poleg tega sodelovanje v drugačnem okolju, ki je večje od Cipra, lahko vključuje več šol in omogoča izmenjavo izkušenj.

ZAKLJUČEK IN PRIDOBLJENE IZKUŠNJE

Ključna sporočila in izkušnje iz te dobre prakse so:

- večanje okoljske ozaveščenosti s pohodništvom v naravi,
- aktivno učenje s pohodništvom, večanje okoljske ozaveščenosti in empatije do narave.

Večina študentov na Cipru sodeluje v tem programu in to je njihov prvi stik z okoljskimi vprašanji. Izkušnja pohodništva po poteh Troodos je bistvena za razumevanje problematike na drugačen, interaktiven način.

PRIMER 4: OČISTITE MED

CILJI

Clean up the Med je dogodek, ki se je zgodil leta 2020. Cilj dogodka je bil očistiti določeno plažo in nato izkoristiti priložnost za aktivnost na prostem, v tem primeru jogo.

CILJNA SKUPINA

Državljeni.

GEOGRAFSKO OBMOČJE

Plaža Lady's Mile, Limassol, Ciper.

VKLJUČEN ŠPORT ali TELESNA DEJAVNOST

Splošna telesna aktivnost.

DELEŽNIKI IN PARTNERJI

Partnerji konkretnega dogodka so bile različne nevladne organizacije, kot so:

- Center za družbene inovacije (CSI),
- Ekološko ciprsko gibanje,
- Cyprus Girls Lahko,
- mladi ciprskih zelenih,
- Mladinski odbor Cipra.

REFERENCE SPLETNIH STRANI

<https://www.facebook.com/events/2603373516640068>

PREDSTAVITEV IN METODOLOŠKI PRISTOP

Dogodek je eden od mnogih, ki se odvijajo na otoku z namenom ohranjanja čistih plaž.

Dogodek je potekal po poletju, kar je bila odlična priložnost za čiščenje po poletnem obdobju.

Pomemben vidik dogodka je kombinacija čiščenja okolja ter nato meditacije in vadbe. Kombinacija tega, da naredite nekaj za pomoč okolju in nato nekaj, da pomagate sebi, je navdihujoča in privlačna za ljudi.

Dogodek se je začel ob 16. uri na plaži Lady's Mile v Limassolu. Med 18.00 in 19.00 so se udeleženci lahko udeležili »BeActive Against Plastic Beach Yoga Sunset Session« programa (organizator Cyprus Girls Can & Red Elephant Yoga). Po koncu vadbe joga je potekala prireditev ob pijači v zahvalo prostovoljcem.

IZZIVI

Izzivi te dobre prakse so čas, denar in ljudje za prostovoljno delo. Predvsem slednje je eden od razlogov, da so nekateri od teh dogodkov težko izvedljivi. Vendar pa je na Cipru veliko okoljskih ali ekoloških organizacij, zato pogosto sodelujejo in organizirajo te dogodke.

VPLIV

Vpliv ni samo enodimenzionalen. Prvič, vpliv na okolje je bil velik, plaža je bila očiščena in ozaveščenost o tem problemu je izboljšana.

Prav tako je pomembna podpora lokalnih oblasti, ki bodo pomagale in bolj širile te pobude.

Poleg tega so imeli udeleženci pozitiven vpliv s športnega in okoljskega vidika dogodka.

TRAJNOST

Elementi, ki morajo biti prisotni, da je dobra praksa institucionalno, družbeno, ekonomsko in okoljsko vzdržna, so kombinacija športa, okolja in mreženja, kar omogoča izvedbo dogodka, za katerega si bodo ljudje vzeli čas saj v zameno dobijo nekaj več. V tem primeru je bila joga odličen način za vključitev ljudi, pa tudi za to, da brezplačno poskusijo nekaj novega.

Ena od odličnih stvari je bila tudi pogostitev s pijačo, kjer se izpostavi pomen prostovoljstva ter povezovanju in mreženja z novimi ljudmi. V bistvu ustvarjanje skupine, ljudi, ki se med seboj poznajo in bodo v prihodnosti lažje prostovoljno sodelovali.

PONOVLJIVOST

Ta pobuda je bila sprejeta v številnih državah, vendar se je glede na lokalni kontekst različno razvijala. Dobra praksa bo organiziranje delavnic ali dogodkov, da bi pritegnili zainteresirane strani.

Zlasti v poletnih mesecih je zelo dobro, da se te dejavnosti izvajajo čim pogosteje in na nove interaktivne načine, da ljudje ostanejo aktivni, in da se vzpodbuja prostovoljstvo.

ZAKLJUČEK IN PRIDOBLJENE IZKUŠNJE

Nekatera ključna sporočila, ki izhajajo iz te dobre prakse, so: prostovoljstvo za okolje, čiščenje vaše lokalne skupnosti, športa kot orodje.

Dogodek Clean up the Med ljudem omogoča povezovanje okoljske ozaveščenosti s športnimi aktivnostmi. Drugi bistveni vidik je, da je dogodek praktične narave in neposredno vrača skupnosti.

Financira
Evropska unija

Financirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so zgolj stališča in mnenja avtorja(-ev) in ni nujno, da odražajo stališča in mnenja Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorna niti Evropska unija niti EACEA. [Referenčna št. projekta: 101050262]